

“Che put the barrel to the back of the boy's neck and blasted”¹

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

”Ernesto Guevara blev født i Argentina i 1928. Familien var velhavende og efter at Ernesto havde taget en medicinsk embedseksamen, kunne man mene, at hans livsbane lå klar. Men undervejs i studierne, i begyndelsen af 1950’erne, havde han sammen med venen Alberto Granada gennemført en rejse gennem Sydamerika på motorcykel – en tur han optegnede i sin såkaldte motorcykeldagbog ”Un diario per un viaggio in motocicletta.”

I *Motorcykeldagbøger* skrev han blandt andet følgende, hvad Robert Redford valgte ikke at medtage i sin forherligende film *The Motorcycle Diaries* (2004).

”Vi vil gøre vore hjerter ondsksfulde, hårde og urørlige [...] Vi vil ikke gyse over synet af et hav af fjendens blod. Uden nåde, uden at skåne, vil vi dræbe vore fjender i tusindtal; lad dem drukne i deres eget blod. Lad der være floder af borgerskabets blod – mere blod, så meget som muligt. [Citerende Felix Dzerzhinsky, lederen af den sovjetiske Cheka i 1918:] Gal af raseri vil jeg stænke mit gevær rødt, idet jeg slagter enhver fjende, der falder i mine hænder! Mine næsebor udspiles, idet de nyder den skarpe lugt af krudt og blod. Med mine fjenders død forbereder jeg min væren for den hellige kamp og tilslutter mig triumferende proletariatet med et bestialsk hyl.”²

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

”Han sugede til sig af indtryk af livsforholdene i de forskellige lande, besøgte undervejs spedalskhedslejre, og tilbragte heriblandt nogen tid i en af de største lejre i Amazonas jungle i Peru. Ernesto vendte hjem, færdiggjorde sine studier og rejste atter afsted på en rejse, der i endnu højere grad vakte hans politiske engagement.”

Det var i denne tid, mens de russiske tvangsarbejdslejre (Gulag) stadig aflivede politiske fjender og uskyldige bønder at han udviste beundring for Stalinismen. I december 1953 skrev han eksempelvis følgende til sin tante Beatriz:

”Foran et billede af vores gamle, meget begrædte, kammerat Stalin [har jeg sværget], at jeg ikke vil hvile før, jeg ser disse kapitalistiske blæksprutter udryddet.”³

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

*”Denne gang var han i Bolivia vidne til tin-minearbejdernes opstand, senere oplevede han på nært hold det guatemalanske demokratiske styre med dets venstreorienterede præsident Jacobo Arbenz blive kuppet, et kup, der blev gennemført ved selskabet United Fruits og CIAs fælles indsats. **Under urolighederne søgte han tilflugt på den argentinske ambassade og kom herfra til Mexico sammen med Hilda Gadea, en peruvianer, der opholdt sig i politisk eksil og som han havde mødt i Guatemala.”***

I Mexico beklagede Che at den socialistiske regering under Jacobo Arbenz havde mistet magten, og i et brev til sin tidligere kæreste - forklarede han hende hvad Arbenz burde have gjort:

”Hvis der havde været nogle henrettelser, ville regeringen have beholdt en kapacitet til at slå igen.”⁴

¹ *Initiativet Fred og Frihed* takker Ph.d. Jesper Rosenløv for notater til udarbejdelse af denne artikel.

² Bl.a. gengivet hos H. Fontova (2004)

³ J. G. Castañeda (1997) s.62, J. L. Anderson (1997), s.167. Stalin var død i marts samme år

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

*"I Mexico blev Hilda gravid og i august 1955 blev hun og Ernesto gift. På det tidspunkt havde Ernesto mødt Fidel Castro, en ung og selvsikker erklæret revolutionær, og med ham flere andre eksil-cubanere. Opsat på at vælte den cubanske diktator, Fulgencio Batista, havde Fidel og hans kammerater allerede et kupforsøg bag sig. Det hele var dog endt i et mislykket angreb. **Ernesto, der havde fået kælenavnet "Che" - argentinsk udtryk for ven, sluttede sig til kredsens**, i første omgang som læge, men fra 1956 med i front da gruppen landede i Cuba med fartøjet Granma."*

Efter i 1955 at have sluttet sig til Castro og *Bevægelsen af 26. juli*, begynder de i november 1956 kampen mod Batista. Che får kommandoen over en 'kolonne' af guerilla'er, og bliver hurtigt en af Castros mest betroede mænd og opnår den højeste rang (major). Che gør sig dog hurtigt mere bemærket for sin hårdhed overfor sine underordnede end militær duelighed. Bl.a. lader han en ung mand (dreng) henrette uden rettergang for at have stjålet en smule mad. I denne tid kommer Che i modstrid med de demokratiske guerilla-kommandanter (som han senere får mulighed for at udrense og myrde).⁵

Che likviderer personligt flere desertører og mistænkte Batista-spioner, bl.a. Eutimo Guerra, hvis ejendele (hans ur) han ifølge sin egen dagbog efterfølgende selvtilfreds tager i sin besiddelse.⁶ Han pålægger sine underordnede (Jaime Costa Vázquez, Ramiro Valdés) at dræbe mistænkte, hvis de er i tvivl. Senere skyder han Aristidio, en bonde, der havde udtrykt ønske om at rejse væk så snart oprørerne drog videre. Ligeledes beordres en bror til en af hans egne kammerater, Echevarría, henrettet. Hans forbrydelse er ikke specificeret, men han "*måtte betale prisen*." Til tider arrangerer Che skinhenrettelser som en form for psykisk tortur.⁷

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

*"I tre år drev de guerillakrig, med base i bjergkæden Sierra Mastre i den sydlige ende af Cuba. **Den lille gruppes taktik var at vække til oprør blandt bønderne**, da oprørerne tre år senere, i januar 1959, indtog Havana, var de knap 20 mænd, der overlevede landgangen, blevet forøget med et par tusind."*

I sin cubanske krigsdagbog bemærker Che ligeledes om de cubanske bønder: "*At afvise os satte dem i fare, da den revolutionære justits var hurtig*."⁸ Che afviser at frigive tilfangetagne fjender efter deres afvæbning, hvad dog er Castros strategi.⁹ I sin bog *Tocayo* beskriver den cubanske oprører, Antonio Navarro, hvorledes Che udførte psykisk tortur mod sine tilfangetagne.¹⁰

Che foreslår, at røve banker for at finansiere oprøret. Dette afvises dog af *Bevægelsen af 26. juli*, hvilket Che med foragt anser som et udtryk for "*social konservatisme*".¹¹ På dette tidspunkt var Che for længst blevet overbevist kommunist. Den 14. december 1957 skrev han eksempelvis følgende til René Ramos Latour (*Daniel*):

"Jeg tilhører i kraft af min ideologiske dannelse dem, der tror, at løsningen på denne verdens problemer ligger bag det man kalder jerntæppet."¹²

⁴ A. V. Llosa (2005)

⁵ P. Fontaine (2002) s.735f., J. L. Anderson (1997), s. 237.

⁶ J. L. Anderson (1997) s. 237 jf. H. Fontova (2004)

⁷ A. V. Llosa (2005), H. Fontova (2004)

⁸ S. O'Hagan (2004)

⁹ J. L. Anderson (1997) s. 103

¹⁰ H. Fontova (2004)

¹¹ J. G. Castañeda (1997), s. 129, J. L. Anderson (1997), s.347, A. V. Llosa (2005)

¹² J. Verès-Leroux (1998) s.735, Taibo (1997) s.109ff., C. Franqui (1980) s.269

Denne artikel samt yderligere information om Che Guevara kan ses på internetadressen:

<http://www.fredogfrihed.org/che>

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

"Da Che, sammen med Camilo Cienfuegos, havde vundet byen Santa Clara, en vigtig bastion midt på øen..."

Ifølge den tidligere oprører, Marcelo Fernández-Zayas, lod Che over 20 mennesker (casquitos) henrette efter indtagelsen af Santa Clara.¹³

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

*"... kunne der skabes forbindelse mellem oprørernes tropper i syd til den nordlige ende af øen, målet var at indtage Havana. **Sejren fulgte kort tid efter.** Che havde i bjergene forelsket sig i Aleida March, en ung oprører, og i løbet af et halvt år fra indtagelsen af Havana blev han skilt fra Hilda og gift med Aleida."*

Sandheden er at da Che og de øvrige oprørere efter kom til Havana mødte de ikke nævneværdig modstand. Et oprør i Havana havde allerede tvunget Batista til at flygte, og først den 8. januar kommer Castro og hans *barbudos* indtog i hovedstaden. Castro gør sig selv til militærets øverstkommanderende. De rivaliserende demokratiske Batista-fjendtlige styrker (især *Directoria Revolucionario*) tvinges til at nedlægge våbnene. En fem måneder lang udrensning begynder. Ekstraordinære 'domstole' nedsættes og Cabãna-fængslet, Palais des Sports og Santa Clara-fængslet bliver skueplads for massehenrettelser, en del offentlige. Mindst 600 likvideres i denne første udrensningsbølge, flere tusinde følger i årene efter.¹⁴

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

"I de følgende seks år arbejdede han for det nye styre i Cuba på forskellige fremtrædende poster samtidig med, at der blev foretaget en altomfattende omstrukturering af samfundet til et socialistisk land. I samme periode fødte Aleida ham fire børn - Camilo, Aliusha, Celia og Ernesto."

Che tilhører sammen med Castro og dennes broder, Raul, den absolutte inderkreds blandt de kommunistiske oprørere og kommer til at bestride adskillige topposter i den nye regering. Castro, Raul, Che (der er leder af kommunistpartiets militære komite) og Ramiro Valdés opretter sammen med spanske KGB-agenter (Angel Ciutah) hurtigt "sikkerhedsorganer" (efter Tarará-møderne).¹⁵ Che påtager sig hvervet som "prokurør", der afgør henrettelsessager. Han nedsætter sig som kommandør i Cabãna-fortet, der som fængsel bliver skueplads for talrige vilkårlige henrettelser under Ches ledelse. Juristen José Vilasuso er vidne til de uretfærdige rettergange styret af Che. Fængselspræsten Javier Arzuaga overværer over 50 henrettelser, herunder af drengen Ariel Lima, som Che nægter at benåde.¹⁶ Cabãna-fængslet bliver Cubas mest berygtede fængsel (bl.a. p.g.a. torturen og stedets små kachotter, el. "rottehuller").

Ifølge flere afhoppere underskrev Che mellem 5-600 dødsdomme. Den cubanske journalist Luis Ortega, der havde kendt Che siden 1954, sætter i sin bog *Yo Soy El Che* imidlertid tallet til 1.897, mens Daniel James i sin *Che Guevara: A Biography* anslår, at Che lod flere tusinde myrde under de første år af Castros regime. Che gjorde det til sin politik at føre den henrettedes familier og venner forbi den henrettedes synderskutte lig som led i sin afskrækkelsesstrategi. Ifølge digteren og menneskerettighedsaktivisten Armando Valladares, der bl.a. var fange i Cabãna-fængslet, havde Che en "særlig personlig interesse" i forhør, tortur og henrettelse af fanger:

¹³ A. V. Llosa (2005)

¹⁴ P. Fontaine (2002) s.732, J. Verès-Leroux (1998) s.179-189, H. Thomas (1971) s.1071ff. "Retssagerne" bevidnet af Barry Farber.

¹⁵ J. G. Castañeda (1997), s. 146, A. V. Llosa (2005)

¹⁶ P. Fontaine (2002) s.736, J. L. Anderson (1997), s. 386-90, J. G. Castañeda (1997) s.143, A. V. Llosa (2005). Se ligeledes A. Sinclair (1970)

Denne artikel samt yderligere information om Che Guevara kan ses på internetadressen:

<http://www.fredogfrihed.org/che>

"I knew Che Guevara. He was an assassin, unscrupulous to the core. Many died at his hands, and many more died on his orders. His legend is pure fiction, masterfully manipulated by his fellow Communists and the nostalgic Left. Add to their numbers every misguided liberal, a gullible multitude resembling the deluded masses who believed the cowardly lies of the Communists about Katyn..."¹⁷

Che var ikke bare en koldblodig morder for hvem målet tillod alle midler, men han var i det hele taget ikke den store tilhænger af menneskerettighedsbegrebet. Følgende udtalte han kort efter magtovertagelsen:

"Juridiske beviser er unødvendige i forbindelse med det at sende folk foran henrettelsespelotonen. Sådanne procedurer er en arkaisk bourgeois detalje. Dette er en revolution! Og en revolutionær må være en kold dræbermaskine motiveret af rent had. Vi må skabe en pædon'ens (henrettelsespælens) pædagogik."¹⁸

Ifølge journalisten Luis Ortega gav han følgende ordre:

"We have to work at night, he tells Duque Estrada, a young lawyer from Santa Clara province... The human mind offers less resistance at night than during the day. In the stillness of night, the moral resistance weakens. Do all interrogations at night. -Yes, Major. - It isn't necessary to find whether the man is innocent or not. We only need to know if it is necessary to shoot him. That is all. - Yes, Major. -... The prisoner should always have the opportunity of arguing his innocence before shooting him. And this means, listen to me, that the prisoner will always be shot, no matter what his defense is. We should not go wrong on this. Our mission is not to give a due judicial process to anybody, our mission is to make the revolution happens, and that is why we should start with a judicial process."¹⁹

Eksil-cubaneren Pierre San Martin berettede i 1997 således om en oplevelse han havde som Ches fange i slutningen af 1959:

"Thirty-two of us were crammed into a cell...Sixteen of us would stand while the other sixteen tried to sleep on the cold filthy floor. We took shifts that way. Actually, we considered ourselves lucky. After all, we were alive. Dozens were led from the cells to the firing squad daily. The volleys kept us awake. We felt that any one of those minutes would be our last...One morning the horrible sound of that rusty steel door swinging open startled us awake and Che's guards shoved a new prisoner into our cell. His face was bruised and smeared with blood. We could only gape. He was a boy, couldn't have been much older than 12, maybe 14. 'What did you do?' We asked horrified. 'I tried to defend my papa,' gasped the bloodied boy. 'I tried to keep these Communist sons of bitches from murdering him! But they sent him to the firing squad.'" [Drengen hentes atter ud af cellen] We all rushed to the cell's window that faced the execution pit...We simply couldn't believe they'd murder him! Then we spotted him, strutting around the blood-drenched execution yard with his hands on his waist and barking orders – the gallant Che Guevara. "Kneel Down!" Che barked at the boy. "Assassins!" We screamed from our window. "Murderers!! How can you murder a little boy!

¹⁷ A. Valladares blev fængslet i 1960 og løsladt i 1982. Hans oplevelser som politisk fange er beskrevet i bogen *Against All Hope* (1986)

¹⁸ H. Fontova (2004)

¹⁹ L. Ortega (1970) citeret af E. Echerri (2001)

Denne artikel samt yderligere information om Che Guevara kan ses på internetadressen:

<http://www.fredogfrihed.org/che>

"I said, kneel down!" Che barked again. The boy stared Che resolutely in the face. "If you're going to kill me," he yelled. "you'll have to do it while I'm standing! Men die standing!" "Cowards! Murderers! Sons of bitches!" The men yelled desperately from their cells. "Leave him alone! How can...?!" And then we saw Che unholstering his pistol. It didn't seem possible. But Che raised his pistol, put the barrel to the back of the boy's neck and blasted. The shot almost decapitated the young boy. We erupted. We were enraged, hysterical, banging on the bars. 'Murderers! Assassins!' His murder finished, Che finally looked up at us, pointed his pistol, and blam-blam-blam! emptied his clip in our direction. Several of us were wounded by his shots."²⁰

I maj 1960 gennemføres en landbrugsreform under Castros ledelse. Hæren overtager bl.a. kontrollen med hundrede godser i Camagüey-provinsen, hvad førte til stadigt dybere modsætninger mellem på den ene side de mere moderate og demokratiske elementer i regeringen og de radikale marxister på den anden (dvs. Castro, Raul, Che).

I juni samme år afblæses planen om at afholde de ellers lovede demokratiske valg. Forfatningen af 1940, der garanterer fundamentale rettigheder ophæves. Castro (Líder Máximo, "den øverste leder") og hans inderkreds regerer alene pr. dekret. Et af de første dekreter forbyder alle politiske partier. Castro, Raul og Che påbegynder udrensningen af demokraterne i regeringen. Den midlertidige præsident for republikken, Manuel Urrutia, hindres adgang til ministermøderne.

I juli forlader flere demokrater regeringen. Bl.a. nedlægger republikkens præsident, udenrigsministeren og socialministeren deres hverv.²¹ Fra juli til august rejser Che bl.a. til Mellemøsten, hvor han møder Ægyptens præsident Nasser. Ifølge Nassers erindringer, spurgte Che ham, hvor mange, der havde forladt Ægypten p.g.a. hans landreformer. Da Nasser svarede, at det havde ingen, sagde Che vredt, at måden, hvorpå man kunne måle dybden i forandringerne, var at se på det antal af mennesker "der følte, at der ikke var plads til dem i det nye samfund."²²

I august igangsættes en arrestationsbølge i den gamle oprørshær for at forhindre et nyt statskup. Gamle oprørsveteraner udsættes på Castros, Rauls og Ches foranledning for skueprocesser (bl.a. Huber Matos og hans slægtninge p.g.a. "anti-kommunisme"). I Santa Clara-fængslet henrettes 381 og i La Loma de los Cocheros henrettes mere end 1000 "kontrarevolutionære".²³

En oprørsbevægelse vendt mod Castros regime tager nu form i bjergene omkring Escambray bl.a. under ledelse af tidligere minister for offentlige arbejder Manolo Ray. Kampene varer i fem år og oprørsbevægelsen bekæmpes v.h.a. deportationer af landbefolkningen og henrettelser.²⁴ Til at udføre dette oprettes en sikkerhedstjeneste (*Direktoratet for Statens Sikkerhed* (DSS, "Det røde Gestapo") under ledelse af Ramiro Valdés.²⁵ Che tager aktivt del i udrensningerne og henrettelserne, der giver ham mulighed for at komme gamle våbenfæller, der var forblevet demokrater, til livs. Bl.a. lader han en af de unge ledere af anti-Batista-guerillaen, Jesús Carreras Zayas, der tidligt havde været imod hans politiske linje, henrette.²⁶

Som økonomiminister (fra oktober 1959) og direktør for centralbanken (fra november) indfører Che et sovjetisk økonomisk system ("*ren og uforfalsket stalinisme*"²⁷). Herved formår han at ruinere centralbanken og føre sukkerproduktion til nær kollaps. Der indføres rationering og Che indstifter

²⁰ P. San Martin (1997)

²¹ P. Fontaine (2002) s.733, 735, H. Thomas (1971) s.1197, 1202f.

²² A. V. Llosa (2005)

²³ P. Fontaine (2002) s. 737, H. Thomas (1971) s.1233-57

²⁴ P. Fontaine (2002) s. 734. Bekæmpelsen af Escambray-oprørerne, se E. Encinosa (1994)

²⁵ P. Fontaine (2002) s. 738

²⁶ P. Fontaine (2002) s. 737

²⁷ S. Farber (1998)

Denne artikel samt yderligere information om Che Guevara kan ses på internetadressen:

<http://www.fredogfrihed.org/che>

ligeledes "frivilligt arbejde" på søndage, ligeledes efter sovjetisk mønster. Trods sine idealer bor Che naturligvis selv i Havanas eksklusive kvarter.²⁸

Bestræbelserne på at omdanne Cuba til et totalitært diktatur efter stalinistisk mønster fortsatte i 1960. Fra januar til juli undertvinges den frie presse på Cuba, og kun det kommunistiske *Hoy* tillades. Domstolene mister deres uafhængighed. De sidste demokrater tvinges ud af regeringen (finansminister Rupo Lopez Fresquet går i landflygtighed). Den første store udrejsebølge finder sted (ca. 50.000 mennesker, hovedsagligt veluddannede og folk fra middelklassen, flygter). I september oprettes et overvågnings- og angiverisystem, de såkaldte *Komiteer til Forsvar for Revolutionen* (KFR). Disse er opdelt i *cuadra*'er (boligkarreer), hvor indbyggerne og en ansvarlig ledelse har til opgave at optrevle "kontrarevolutionær" virksomhed. I efteråret igangsættes en ny arrestationsbølge. Bl.a. arresteres de tidligere oprørsleder William Morgan og tidligere landbrugsminister Humberto Sori Marin. (Morgan udsættes for en pinefuld henrettelse i feb. 1961 i Cabãna-fængslet). Studenterlederen Pedro Luis Boitel arresteres (dør maj 1972 efter sultestrejke).²⁹

Che er også aktiv dette år. Bl.a. yder han sit bidrag til det nye regime med en nyskabelse. På halvøen Guanaha (Guanahacabibes-regionen) opretter Che regimets første "forbedringsarbejdslejr" (dvs. tvangsarbejdslejr) for politiske fanger.³⁰ DSS og MEHP (UMAP) følger Ches eksempel og opretter i årenes løb en lang række koncentrationslejre, hvor tusindvis af politiske fanger interneres. I løbet af 60'erne ca. 30.000 fanger, et sted mellem 7.000 og 10.000 henrettes her.³¹

I sin nye koncentrationslejr internerer Che dem, der har forbrudt sig imod det han kalder "*den revolutionære moral*" (dvs. folk, der har gjort sig skyldige i druk, løsgænger, manglende respekt for autoriteter, dovenskab og afspilning af høj (amerikansk) musik). Her kan de blive "*genopdraget igennem arbejde*."³² Che's gamle kammerat fra Bolivia, Régis Debray, beskrev ham således:

"En fuldblods tilhænger af et autoritært styre." [...] "Det er ham, og ikke Fidel, der i 1960 på halvøen Guanaha har opfundet den første "forbedringslejr" (vi ville sige tvangsarbejdslejr)..."³³

Fra dette tidspunkt lader Che de dødsdømte kneble før deres henrettelse.

Che foranstalter ligeledes kommunistisk indoktrinering af ungdommen. I marts 1960 udtaler han:

"... man må konstant tænke på massernes vegne og ikke på individets... Det er en forbrydelse at tænke på individet, da individets behov aldeles svinder ind, idet det sættes overfor det menneskelige konglomerats behov."³⁴

²⁸ P. Fontaine (2002) s.736f.

²⁹ P. Fontaine (2002) s.733f., 738, 745. Morgans henrettelse beskrevet af medfanger John Martino, se beretningen hos P. D. Bethel (1969) s.192

³⁰ P. Fontaine (2002) s. 736, 740, R. Debray (1996) s.185, Anderson (1997) s. 567, Castañeda (1997) s.178

³¹ P. Fontaine (2002) s. 740. S. Farber (1998) konkluderer: "*Clearly, Che Guevara played a key role in inaugurating a tradition of arbitrary administrative, non-judicial detentions, later used in the UMAP camps for the confinement of dissidents and social "deviants": homosexuals, Jehovahs Witnesses, practitioners of secret Afro-Cuban religions such as Abakua, and non-political rebels. In the 80s and 90s this non-judicial, forced confinement was also applied to AIDS victims.*" Cubas koncentrationslejre er behandlet i Néstor Almendros' dokumentarfilm *Improper Conduct* (1984) og *Nobody Listened* (1989)

³² P. I. Taibo (1997) s.178 jvf. H. Fontova (2004)

³³ R. Debray (1996) s.184

³⁴ P. Fontaine (2002) s.736

Denne artikel samt yderligere information om Che Guevara kan ses på internetadressen:

<http://www.fredogfrihed.org/che>

I taler i juli og august lyder det helt i samme stil at **"Individualismen må forsvinde fra Cuba"** og **"Morgendagen burde byde på en absolut udnyttelse af individet til gavn for fællesskabet."**³⁵

Dette år rejser Che til flere lande i østblokken. Kim Il Sung's Nordkorea er det land, der imponerer ham mest.³⁶

I marts 1961 gennemfører DSS og KFR en kæmperazzia. Hundredtusinde personer afhøres og mange tusinde føres til indespærringscentre (stadioner, gymnastiksale etc.). Efter Svinebugtsinvasionen (17. april) henrettes de oppositionsfolk, der allerede er taget i forvaring. Med Ches ord: således, at de kontrarevolutionære **"aldrig løfter hovedet igen"**. I maj afblæses demokratiske valg endegyldigt. Alle religiøse skoler lukkes og deres bygninger konfiskeres. I september udvises præster og klosterbrødre, mens erklærede kristne hindres adgang til universiteter og karrierer i administrationen. Kunsten underlægges kontrol, og hvor digterne Jorge Valls og Ernesto Diaz Rodriguez fængsles, så må forfatteren Ernesto Padillo udøve **"selvkritik"**. Sidstnævnte valgte dog senere at forlade Cuba. En løsning Reinaldo Arenas også valgte.³⁷

Che bliver dette år industriminister. I denne funktion forsøger Che at industrialisere Cuba med det resultat at store arealer af skov fældes og andre naturområder forurenes. Industrialiseringen slår dog fejl og høsten halveres mellem 1961 og 1963. Cuba må de næste tre årtier overleve v.h.a. sovjetiske subsidier.

Che er fortsat kommandør i Cabaña-fængslet. En eksil-cubaner, der flygtede fra Cuba da hun var 22, fortalte journalisten S. M. Smith sin historie:

"Her father was a professor of physics and mathematics at a religious school in Havana. Like many at the start of the revolution, he supported Castro and believed he heralded an emergent democracy. The Batista regime was corrupt, repressive and wildly unpopular. However, when Castro declared that he was a follower of the Marxist ideology, many of those professionals who once supported him started to conspire against him. On October 21st, 1961, her father was taken away. His family did not know where he was taken, or if he was alive, for an entire year. With neither an attorney nor a trial, he was given 20 years in prison, escaping a longer sentence (or execution) only because of the weakness of the evidence against him. Most of his colleagues and co-conspirators were executed or given 30 years, also without anything resembling due process. During his first months in prison, he was tortured by being kept in a small closet where he could not stand up straight or sit or lay down, and without any food or water. They played tapes of a woman screaming, and he was told that it was his wife being tortured. He remained in prison for the next 18 years. In La Cabana, he witnessed firsthand the horrors of Che Guevara. Raul Castro and Che frequently called all of the prisoners to a lineup. They would both walk up and down in front of the line of men for a while until Che would stop randomly and say, "From here to the end of the line, execute them all." Those spared were sent back to the cells to listen to the firing squad. It was often Che himself who fired the last bullet into the heads of the dying."³⁸

I august 1961 arresteres fagforeningsleder David Salvador og fagforeningerne undertrykkes.³⁹

³⁵ J. L. Anderson (1997) s.470, 478

³⁶ A. V. Llosa (2005)

³⁷ P. Fontaine (2002) s.734f., 742, H. Thomas (1971) s.1365, 1371, A. V. Llosa (2005)

³⁸ S. M. Smith (2005)

³⁹ P. Fontaine (2002) s.734

Denne artikel samt yderligere information om Che Guevara kan ses på internetadressen:

<http://www.fredogfrihed.org/che>

I august 1962 havde Che sammen med Raul under en rejse til Sovjetunionen bedt om, at få opstillet sovjetiske missiler på Cuba. Under missilkrisen krævede Che, at et atomangreb blev igangsat mod USA. Således fortalte han den britiske rapportør Sam Russell (korrespondent for den socialistiske avis *London Daily Worker*), at:

”... hvis missilerne havde været under cubansk kontrol, ville de være blevet fyret af... Hvis der var blevet efterladt våben [dvs. atomvåben efter russerne forlod Cuba], ville vi have brugt dem mod hjertet af USA, inklusiv New York, for at forsvare os mod aggression.” Ifølge den venstreorienterede journalist, Philippe Gavis, biografi havde Che pralet med, at ”dette land er villigt til at risikere alt i en ufattelig ødelæggende atomkrig for at forsvare et princip.”⁴⁰

I 1963 samledes han kvindelige politiske fanger i Guanajay-fængslet, hvor de udsættes for vold og ydmygelser.⁴¹ Fra juni måned påbegynder Che omfattende rejser for at udbrede verdensrevolutionen. Che rejser til Argentina og derefter til adskillige afrikanske lande.

I 1964 rejste han til Kina, Sovjetunionen, Algeriet og Mali.

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

*”Efter den vellykkede revolution havde Che skrevet bogen *Guerilla Warfare, en slags manual i guerillakrig*. Det var hans overbevisning, at der kunne drages nytte af erfaringerne fra Cuba i resten af Sydamerika og i andre dele af verden. Af de årsager rejste han i 1966 til Congo for at tilbyde hjælp og støtte, men de kommunistiske oprørsstyrker der anså det for utidig indblanding og Che og hans mænd måtte hurtigt trække sig tilbage.”*

I 1965 til Congo, hvor han samarbejder med masseorderne Mulele og Kabila. Hans støtte til de marxistiske oprørere er dog uden succes og med nederlag til følge.

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

”Inden afrejsen havde han uheldigvis holdt en tale, hvor han måske nok var kommet til at love lidt for meget. Han mente, derfor, at han ikke kunne vende tilbage til Cuba uden en sejr og søgte nu efter andre mulige mål. Til sidst lykkedes det dog at overtale ham til at komme tilbage for i Cuba at påbegynde træning af en guerillagruppe med Sydamerika for øje.”

I marts er han tilbage på Cuba. Hans kinesiske sympatier skaber muligvis splid mellem ham og Castro. Mellem april og oktober opgiver Che sine officielle poster i Cuba. Che rejser formodentlig tilbage til Congo, men er allerede året efter tilbage i Sydamerika.

I en tale i april til den trikontinentale kongres udtrykker Che sig således:

”Skab to, tre...mange Vietnam’er... Had er et element i kampen. Et ubønhørligt had til fjenden fører os ud over de naturlige begrænsninger mennesket har arvet og forvandler ham til en effektiv, voldelig, selektiv og koldblodig dræbermaskine.”⁴²

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

”I slutningen af 1966 ankom Che med gruppen til Bolivia. Landets centrale placering blev anset for at være et godt udgangspunkt for det, der var hans endelige panamerikanske drøm – at nå hele Sydamerika herunder hjemlandet, Argentina. Men forholdene i Bolivia var forfærdelige, det var bidende koldt og i lange perioder havde man intet at spise. Militære sejre var der ingen af og mange mænd omkom undervejs.”

⁴⁰ Interview i *London Daily Worker*, 4 dec. 1962, også hos J. L. Anderson (1997), A. V. Llosa (2005)

⁴¹ P. Fontaine (2002) s.742

⁴² Se bl.a. R. Debray (1996) s.186

Denne artikel samt yderligere information om Che Guevara kan ses på internetadressen:

<http://www.fredogfrihed.org/che>

I Bolivia forsøger Che at oprette en guerilla-bevægelse, men får betegnende nok ingen støtte fra de lokale bønder. Ikke én slutter sig til hans undergrundsbevægelse, skønt bondebefolkningen ifølge Ches teorier ville udgøre kernen i den revolutionære bevægelse i den 3. Verden.

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

"Den 8. oktober 1967 blev Che taget til fange af den bolivianske hær. Hæren var støttet af CIA. Dagen efter, den 9. oktober, blev Che henrettet og liget begravet et hemmeligt sted. Først 30 år senere, i 1997, blev stedet lokaliseret."

Isoleret og jaget fanges Che. Ifølge de soldater der deltog i tilfangetagelsen råbte han forinden:

"Skyd ikke! Jeg er Che. Jeg er mere værd for jer i live end død."

CIA-agenten, Félix Rodríguez, konfronterer Che m.h.t. "de omkring to tusind" henrettelser han havde været ansvarlig for i tidens løb. "Han sagde, at de alle var CIA-agenter og kommenterede ikke antallet." Che henrettedes d. 8. oktober 1967.⁴³

Fra denne udstillings Che biografi af Malou Erritzøe

"Med henrettelsen sluttede Che's liv, men myten levede videre. Che's død blev negeret ved slagordet "Che vive" og gennem den hurtige udbredelse af Kordas portræt blev Che personificeringen af tro, viljestyrke og offervilje."

Som det med al ønskelig tydelighed fremgår af ovenstående, så kan historien om Ernesto 'Che' Guevara, ikke på nogen måde forsvare den romantiserende udgave af samme, som udstillingens arrangører kolporterer via hjemmesiden på skrift, og ved udstillingens blotte eksistens med sit samarbejde med det kommunistiske Cuba og ved besøget af Che's søn.

Che var ikke en idealistisk frihedskæmper, men derimod en brutal morder, som fascineret af stalinistisk totalitarisme var en byrde for det cubanske folk og andre som blev berørt af hans ageren. Før revolutionen tvang han helt uskyldige bønder til at deltage i sin hærgen, og med sin opvækst i langt bedre vilkår, var han mere langt mere en kriminel Café-revolutionær end et folkeligt idol.

Efter revolutionen begyndte han sammen med Cubas nuværende diktator Fidel Castro at konsolidere sin magtbase i en grad som bringer minder frem om Kim il Sung's Nordkorea. Et land han tidligere havde besøgt. Che fik ansvaret for arbejdslejre hvor politiske fjender, kunstnere, dissidenter og det der lignede blev fængslet, tortureret og myrdet ikke bare på Che's kommando – men på et system udviklet og iscenesat af ham selv – der også fandt stor fornøjelse i gerningen som bøddel.

Længe før 'Che' blev født, skrev den engelske poet Oscar Wilde et teaterstykke hvori hovedpersonen Erskine affærdiger beskyldninger om kynisme i forhold til en netop afdød med følgende velvalgte ord:

A thing is not necessarily true because a man dies for it.

(Oscar Wilde, 1898 *The Portrait of Mr. W.*)

⁴³ A. V. Llosa (2005)

Denne artikel samt yderligere information om Che Guevara kan ses på internetadressen:

<http://www.fredogfrihed.org/che>